

MEMÒRIA 2018

www.parcdelasequia.cat

*On l'aigua
és el camí*

PARC DE
LA SÈQUIA

FUNDACIÓ AIGÜES DE MANRE
JUNTA DE LA SÈQUIA

CONTINGUT

Presentació · 3

Missió i valors · 4

Formació del patronat · 5

Formació · 6

Conservació i patrimoni · 8

Difusió · 9

Activitats destacades · 10

Transèquia · 11

Impacte mediàtic · 12

Suport Social · 12

Dades econòmiques · 13

PRESENTACIÓ

Per mi és tot un goig presentar-vos la memòria de la Fundació Aigües de Manresa - Junta de la Sèquia d'aquest passat 2018. En ella hi trobareu un balanç de les nostres activitats, així com un petit resum d'aquelles que hem cregut que eren les més destacades. També hi hem sumat dades dels col·lectius de persones beneficiaries, informació econòmica i del nostre impacte mediàtic.

Des de la Fundació treballem al màxim perquè dia a dia puguem assolir els nostres objectius fundacionals, i en aquest sentit fem de la conservació de l'entorn natural de la Sèquia; la realització d'activitats de promoció del territori; l'estudi i la promoció del regadiu; la preservació del patrimoni; la gestió d'equipaments culturals i la divulgació i formació les nostres màximes. D'aquí que la majoria de les activitats que organitzem estiguin classificades en algun d'aquests àmbits.

Aquest 2018 el vam encetar amb dues exposicions de rellevància al Museu de la Tècnica de Manresa. La primera, es tractava de l'exposició permanent "Manresa entre revolucions"; la segona, l'exposició del "PTV al TDK" que era una mostra de com vivien els manresans entre els anys 40 i 90. Alhora, també ha estat un any en que s'ha començat a treballar en el projecte de commemoració dels 200 anys de

la fàbrica dels Panyos, que culminarà el proper 2020. Durant, aquests anys previs ja s'ha creat una comissió que vetlla per la divulgació d'aquest patrimoni industrial i per la celebració d'actes i jornades per posar de manifest l'existència d'aquest patrimoni i crear debat en el seu entorn.

A nivell d'acords, cal destacar que hem iniciat una aliança amb el cycle formatiu del Guillem Catà perquè realitzin el seu grau en tèxtil en les instal·lacions del Museu. Alhora que s'ha mantingut i iniciat noves vies de col·laboració amb el territori, implicant-nos en actes i activitats com la Festa del Riu; la Festa del Tomàquet; la Fira Viba; els contes de l'Anella Verda; i altres amb la premissa que estiguin vinculats amb els nostres àmbits d'actuació.

Valorem molt positivament els resultats assolits. La memòria que teniu a les mans resumeix els esforços que fem des de la fundació per a la divulgació de la nova cultura de l'aigua sempre treballant de la mà amb el territori que ens envolta, sabedors que aquesta és i ha de seguir sent la nostra màxima.

Laia Muns, directora de la Fundació Aigües de Manresa - Junta de la Sèquia

MISSIÓ I VALORS

De la mateixa manera que la Sèquia medieval (s.XIV) ha impulsat el progrés de Manresa i del Pla de Bages, entenem l'aigua com l'element fonamental per al desenvolupament de les economies locals, la qualitat de vida i la cultura d'un territori. En aquest vincle entre aigua i territori, la Fundació Aigües de Manresa - Junta de la Sèquia desenvolupa activitats divulgatives, d'oci i turisme dirigides a famílies grups i centres d'ensenyament.

La Fundació és fruit de la col·laboració entre la Junta de la Sèquia, entitat dedicada a la gestió d'aquest canal d'aigua entre Balsareny i Manresa, i Aigües de Manresa, l'empresa pública de gestió d'aigües a una vintena de municipis del Bages. Ambdues entitats reverteixen als ciutadans part dels seus beneficis.

Les activitats de la fundació se centren en la **formació** especialment al laboratori del Centre de l'Aigua de Can Font, i a la Casa de la Culla. Dos equipaments preparats per a l'acollida i l'ensenyament de la cultura de l'aigua. També en les activitats de **difusió** a l'entorn del Canal de la Sèquia i sobretot en la preservació de la història industrial de la zona, amb la **conservació del patrimoni**, a través de les activitats que es fan tant a l'InfoSèquia com al Museu de la Tècnica de Manresa.

FORMACIÓ DEL PATRONAT

Valentí Junyent Torras	Ajuntament de Manresa	President
Josep Alabern Valentí	Aigües de Manresa	Vicepresident
Josep Cots Reguant	Junta de la Sèquia	Secretari
Jaume Espinal Farré	Aigües de Manresa	Patró
Jordi Serracanta Espinalt	Aigües de Manresa	Patró
Joaquín García Comas	Aigües de Manresa	Patró
Jaume Torras Oliveras	Aigües de Manresa	Patró
Marc Aloy Guardia	Junta de la Sèquia	Patró
Josep Canals Palau	Junta de la Sèquia	Patró
Enric Casasayas Fornell	Junta de la Sèquia	Patró
Juan Borrós Vilaseca	Junta de la Sèquia	Patró
Joan Calmet Piqué	Ajuntament de Manresa	Patró
Josep M ^a Sala Rovira	Ajuntament de Manresa	Patró
Anna Crespo Obiols	Ajuntament de Manresa	Patrona
Javier Borrell Martí	Gremi de Cintaires	Patró
Francesc Talarn Palou	Gremi de Cintaires	Patró
Josep Maria Masó Marcet	Gremi de Cintaires	Patró
Lluís Vázquez Sáiz	Col·legi d'Enginyers Industrials	Patró
Josep Fornell Caparrós	Ajuntament de Balsareny	Patró
Salvador Sibila Cucurull	Ajuntament de Sallent	Patró
Xavier Codina Casas	Ajuntament de Santpedor	Patró
Joan Carles Batanés Subirana	Ajuntament de Sant Fruitós de Bages	Patró
Joan Sebastià Rodó Rodà	Cambra de Comerç de Manresa	Patró
Jaume Perarnau Llorens	Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya	Patró

FORMACIÓ

El curs 2017-18 ha estat el primer curs que les inscripcions al Servei educatiu s'han fet només a través de la web del Parc de la Sèquia. El canvi de forma d'inscripció no ha fet que canviés la demanda: hem mantingut el mateix nombre d'alumnes i visites.

El gran gruix d'activitats educatives han estat les activitats relacionades amb la gestió de l'aigua des de tots els seus vessants: la qualitat de les aigües, tant superficials com subterrànies, i dels ecosistemes aquàtics per poder garantir una bona qualitat de l'aigua de consum humà, el tractament de l'aigua potable i residual, l'ús racional de l'aigua per part de la població i els seus usos, entre d'altres.

Per poder treballar amb els alumnes tots aquests aspectes s'han fet visites a les plantes potabilitzadores i depuradores que gestiona Aigües de Manresa, tallers relacionats amb el cicle de l'aigua (com la maqueta del cicle de l'aigua, l'experiment amb l'aigua o els sons de l'aigua), activitats relacionades amb la qualitat de l'aigua (com la potabilització al laboratori, l'anàlisi química de l'aigua, l'investiguem què hi ha a l'aigua, la vida en una

gota d'aigua o la inspecció de la riera de Rajadell) i activitats on es treballa l'ús racional de l'aigua (com el bon ús de l'aigua i la distribució de l'aigua la món).

S'han realitzat assessoraments a mestres, professors, alumnes i persones interessades sobretot de temes relacionats amb la gestió de l'aigua i la seva qualitat. També, un any més, s'ha donat suport a estudiants de batxillerat que feien el seu treball de recerca en relació a l'aigua i que havien demanat la nostra ajuda i assessorament. En concret se'ls ha facilitat orientació, informació tècnica i donat suport en la part analítica del treball posant a la seva disposició el laboratori del Centre de l'Aigua i, si ha calgut, el laboratori d'Aigües de Manresa.

NOVETATS

Com a novetat, s'ha creat el conte gegant "El cicle de la gota d'aigua", adreçat als alumnes de cicle inicial de primària, pensat i elaborat conjuntament amb el Camp d'Aprenentatge del Bages, per poder treballar el cicle de l'aigua amb els alumnes més petits de primària.

També, adreçat a secundària, i com a petició de l'institut i l'Ajuntament de St. Fruitós de Bages, s'ha elaborat la xerrada "Què hi ha darrera l'aixeta?" on s'explica la gestió de l'aigua al municipi, emmarcada en un projecte de treball dels alumnes d'ESO sobre l'aigua.

APADRINEM LA SÈQUIA

S'ha encetat el projecte "Apadrinem la Sèquia", impulsat pel Parc de la Sèquia i el Centre de Recursos Pedagògics del Bages que permet un treball interdisciplinari i competencial des de diferents àrees curriculars i la utilització de diverses metodologies. Hi han participat cinc escoles de Balsareny, Santpedor i Manresa que han apadrinat set elements diferents al llarg del canal. Des del Parc de la Sèquia hem donat assessorament, deixat en préstec documentació i realitzat activitats educatives amb els alumnes.

CONSERVACIÓ I PATRIMONI

RESTAURACIÓ DESTACADA

Una de les peces a destacar, és la restauració de la maquinaria del rellotge de Can Jorba. La maquinaria del rellotge és una obra que posa en valor, no només el món de la mecànica joiera, si no que representa un element molt identitari de la ciutat de Manresa, vinculat estretament a la memòria social de la ciutat, com ho van ser els magatzems Can Jorba. Aquesta peça es va presentar a la convocatòria del premi Bonaplata, 2018 en la categoria de restauració de mobles.

EL TESTIMONI D'UN VOLUNTARI

En Ricard Gomis és un voluntari que tenim a l'Arxiu situat al Centre de l'Aigua de Can Font: *"M'agrada venir al centre de l'Aigua perquè faig coses útils, és feina relacionada amb el què vaig estudiar i em sento a gust perquè Can Font està en un entorn natural que és molt tranquil"*.

EXPOSICIÓ DEL PTV AL TDK. COM VIVÍEM ENTRE ELS 1940 I 1990?

Del 17 de febrer al 20 de maig, el Museu de la Tècnica va organitzar i acollir aquesta exposició, que neixia de la voluntat d'exposar al públic una selecció de peces d'elements i mobiliari històric que estaven guardades al magatzem del Museu de la Tècnica. Els comissaris de la mostra van ser l'historiador Francesc Comas i la periodista Anna Vilajosana.

L'exposició et transportava fins a la història més recent de Manresa, a partir d'objectes que han format part de la nostra vida quotidiana i que han compartit la ciutadania durant generacions. Trobàvem elements tant simbòlics com les cadires de la Rosita, un sífó de la BECMAN o un autèntic PTV.

DIFUSIÓ

SEGELLS DE QUALITAT

El gener passat, el Museu de la Tècnica de Manresa va recollir el distintiu “Compromís per a la Sostenibilitat Biosphere”, un reconeixement que té com a principal finalitat, implementar una gestió més sostenible en tots els agends d’una destinació turística.

També durant el 2018, el Museu de la Tècnica ha renovat el distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental que atorga el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. El distintiu forma part del sistema català d’etiquetatge ecològic que reconeix productes i serveis que compleixen determinats requeriments de qualitat ambiental.

DIVULGACIÓ EN COMUNICACIONS

La Fundació ha participat en tres congressos on ha portat a terme comunicacions sobre la Sèquia, i sobre la gestió dels quatre equipaments turístics.

Les comunicacions s’han portat a terme han estat al II Simposi Internacional d’Arqueologia d’El Born, a càrrec de la Laia Muns, juntament amb l’historiador Jordi Piñero; les Jornades Internacionals sobre la Intervenció en el Patrimoni Arquitect-

tonic organitzades per l’AADIPA, també portades a terme per la Laia Muns amb en Jordi Piñero; i en Josep Alabern, en va fer una a l’Aula de Tàrraga.

ACTIVITATS DESTACADES

Aquest any volem destacar, en l’apartat de difusió, les activitats portades a terme des de l’InfoSèquia:

El mes d’abril va tenir lloc al Parc de Can Font, la primera trobada CITO (Cache In Trash Out). Són unes iniciatives mediamambientals practicades per la comunitat geocaching des del 2002, i que han ajudat a preservar la bellesa natural de llocs relacionats amb geoamagatalls. Posteriorment se n’han fet algun més en diferents punts del Parc de la Sèquia.

Els contes a l’Anella Verda són una iniciativa de Meandre i el Parc de la Sèquia. Volen donar a conèixer i valorar l’entorn que tenim a través de la cultura, com són els contes. Venen narradors d’arreu del territori, així petits i grans descobreixen noves històries i espais naturals de la vora, incloent la Sèquia. S’han fet contes a la Torre Lluvià, al Gorg de les Escaletes i a l’Amfiteatre de la Sala, entre d’altres.

ACTIVITATS DESTACADES

200 ANIVERSARI DE LA FÀBRICA DELS PANYOS

Manresa compta entre el seu patrimoni industrial amb la fàbrica de riu més antiga de Catalunya que encara conserva les seves característiques originals. Es tracta de Can Miralda, coneguda popularment com la Fàbrica dels Panyos, que va ser construïda entre 1818 i 1820. Des de l'octubre passat i durant dos anys es programaran activitats a l'entorn de la fàbrica, per commemorar els 200 anys de la seva construcció. Es van programar visites guiades a la fàbrica, una jornada lúdica amb contes, música i visites a la fàbrica, i unes Jornades Tècniques amb el títol "200 anys dels Panyos, símbol de la Revolució Industrial".

3a EXPOSICIÓ DE PLAYMOBIL A MANRESA

Per primera vegada la Fundació organitzava, conjuntament amb Kanko, la Fira de Playmobil de Manresa al Museu de la Tècnica. Les més de 2.000 persones que van passar per l'equipament van poder veure una recreació d'una guerra de pirates, una batalla napoleònica, una reproducció de l'Oest americà, un conte de fades o una espectacular ciutat noucentista. Un total de 12 diorames de Playmobils realitzats per l'associació Click & Clack i per persones amateurs que també han participat en aquest esdeveniment. Es va valorar molt positivament i es vol repetir aquesta activitat.

KAPLA AL MUSEU

El cap de setmana del 10 i 11 de novembre, el Museu de la Tècnica va acollir dues jornades de joc Kapla, organitzades conjuntament amb el CAE. Hi havia 8 zones i espais de joc, tots ells amb les peces del Kapla com a protagonistes.

El Kapla és un joc de construcció creat per Tom van der Bruggen a partir d'unes peces rectangulars de fusta. Aquestes peces mantenen una proporció entre els seus costats de 1:3:5 i això permet aconseguir unes construccions força sofisticades.

TRANSÈQUIA

El diumenge 4 de març es va celebrar la 34a edició de la Transèquia. Per primera vegada l'esdeveniment va incorporar el vessant solidari, amb la col·laboració de la Fundació Althaia; i més sostenible, posant tot el material d'un sol ús, reciclable. En aquesta edició varen participar-hi 5.177 persones, i es varen recollir 4.023€ solidaris que es van destinar al nou hospital d'oncologia de la Fundació Althaia. Va ser una de les edicions més reeixides gràcies al bon temps, a l'organització i sobretot als 300 voluntaris que varen col·laborar-hi.

La Transèquia, una prova esportiva, un esdeveniment festiu i familiar, que el 2018 va arribar a la 34a edició. Aquesta festa va néixer com a homenatge a les persones que entre el 1339 i 1383 van construir la Sèquia, i és el punt final de la Festa de la Llum.

TRANSÈQUIA

DADES D'AQUEST 2018

5.177 PARTICIPANTS

3624 ho van fer a peu; 905 en bicicleta; 11 en handbike; 149 corrent; 190 a la minitransèquia
1.300 voluntaris ajudant a organitzar-ho

KG DE RESIDUS 1.081

es van recollir més d'una tonelada de residus: papers, envasos, orgànics i olis, i tot es va poder reciclar!

4.023 EUROS SOLIDARIS

destinats íntegrament al projecte del nou hospital de dia d'oncologia de la Fundació Althaia

KG DONACIÓ D'ALIMENTS 597

els aliments sobrants s'han donat a entitats amb bancs d'aliments dels diferents pobles per on passa la Sèquia

4 MARÇ 2018 34ª EDICIÓ
TRANSÈQUIA

ON L'AIGUA ESDEVÉ EL CAMÍ

WWW.TRANSÈQUIA.CAT

MOLTES GRÀCIES!

IMPACTE MEDIÀTIC

@parcdelasequia
1.905 seguidors

@parcdelasequia
5.413 seguidors

parcdelasequia.cat
46.750 visites

@parcdelasequia
1.000 seguidors

La Fundació intenta tenir durant tot l'any presència als mitjans de comunicació i juntament amb el newsletter mensual, fer arribar al màxim de públic possible, les seves activitats.

Durant aquest 2018 hem aparegut 83 vegades als mitjans de comunicació, principalment a nivell local.

Degut al canvi de la llei de protecció de dades, el nombre de subscriptors a la llista d'enviaments va reduir-se als 700, però amb un impacte molt més eficaç dels enviaments.

SUPORT SOCIAL

La Fundació, seguint les seves finalitats fundacionals, fa moltes activitats dirigides a públics diferents i que permeten abraçar tots els àmbits des dels que treballar els valors.

Alumnes atesos	14.068
Usuaris dels equipaments	15.572
Persones participants a actes i activitats fora dels equipaments	7.516
Persones participants en patrocinis o col·laboracions	15.796
Persones participants en actes al Parc de l'Agulla	22.310

DADES ECONÒMIQUES

690.214 €

DESPESES

Personal	331.367€
Serveis exteriors	240.105€
Altres despeses	63.150€
Aprovisionaments i compres	55.591€

692.677 €

INGRESSOS

Donatius	536.242€
Vendes i prestació de serveis	119.660€
Subvencions	20.941€
Altres ingressos	15.834€

EXCEDENT DE L'EXERCICI

2.463 €

L'aigua és el camí

PARC DE
LA SÈQUIA

FUNDACIÓ AIGUES DE MANRESA
JUNTA DE LA SÈQUIA

Masia de Can Font. Carretera de Santpedor, 175

08242 · Manresa

info@parcdelesequia.cat · 93 877 22 31

www.parcdelesequia.cat